

6.7.2017

ELO RY:N MUISTIO AMMATILLISEN KOULUTUKSEN REFORMISTA

Elinkeinoelämän oppilaitokset ELO ry on ammatillisten erikoisoppilaitosten verkosto, jonka koulutuksen tarjonta kattaa koko elinkeinoelämän, sekä paikallisesti että valtakunnallisesti. ELO:n oppilaitokset rakentavat elinkeinoelämän kilpailukykyä sekä parantavat työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista tarjoamalla työelämälähtöistä eri alojen lisä- ja täydennyskoulutusta.

Laki yhtenäistää ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöä siirtymällä yhteen lakiin, järjestämislupaan ja tutkintojen suoritustapaan, minkä tavoitteena on selkeyttää toisen asteen ammatillisten oppilaitosten toimintaa. Muutos on tarpeellinen, ja se edistää hyvin koulutuksen joustavaa kehittämistä. Muistiossamme otamme kantaa muutamiin elinkeinoelämän oppilaitoksille ominaisiin piirteisiin ja niiden huomiointiin hyväksytyssä lakipaketissa.

Monimuotoisuus ja tutkintokoulutus

Ammatillisilla erikoisoppilaitoksilla on tärkeä tehtävä usein varsin kapean, mutta elinkeinoelämän kannalta oleellisen osaamisen ylläpitäjänä ja kehittäjänä. Tästä esimerkkinä mm. Turun Meyerin telakan oppilaitoksen merkitys käytännön osaajien kouluttajana - ei tutkintojen tuottajana - meriteollisuuden tarpeisiin. Virallisia tutkintoja ei kaikille aloille ole olemassa, kuitenkin koulutusta ja osaamista näillä, sekä viennin että kotimarkkinoiden kannalta merkittävillä erikoisaloilla, on oltava tarjolla nopeasti ja riittävästi tilauskannan heilahteluista huolimatta.

Siirtymäaika

Lain kirjaus järjestämisluvan siirtymävaiheesta on riittävä (4 vuotta) mahdollistamaan sopeutumisen uuden lainsäädännön mukaiseen toimintaan niiden erikoisoppilaitosten osalta, joissa on pelkästään muuta ammatillista koulutusta. Tulee kuitenkin huomioida myös niiden erikoisoppilaitosten (ammatillisten ja valtakunnallisten) mahdollisuus toimintansa sopeuttamiseen ja jatkamiseen keskeytyksettä, joiden tarjonnasta osa on nykyisen tutkintojärjestelmän mukaisia näyttötutkintoja ja osa muuta ammatillista täydennys- tai lisäkoulutusta, joihin mahdollisesti liittyviä tutkintoja ei järjestämisluvassa vielä ole. Mahdollisuus lisätä tutkintoja järjestämislupaan tulisi olla nykyiseen järjestelmään verrattuna joustavampaa ja nopeampaa sekä nykyisin olemassa olevien tutkintojen että uusien tulevien tutkintojen osalta.

Henkilöstön/kouluttajien pätevyys

Erikoisoppilaitosten kouluttajina toimivat usein työelämän asiantuntijat, joilla on viimeisin käytännön tieto opiskeltavista asioista. Erikoistuneisiin osaamisalueisiin ei voida pätevoityä pelkästään opettajan koulutuksessa, vaan niissä tarvitaan myös kouluttajia, jotka toimivat jatkuvasti käytännössä kouluttavalla alalla. Työelämäyhteyden varmistamiseksi on oleellista, että lainsäädäntö ja sen tulkinta mahdollistavat alan asiantuntijoiden joustavan käytön kouluttajina. Kirjaus siitä, että koulutuksen järjestäjä voi päättää mm. tutkinnon perusteiden mukaisen osaamisen arvioijan, on täten erittäin kannatettava.

On myös tärkeää huolehtia siitä, että koulutuksen järjestäjien henkilökunnalle on tarjolla uuden lainsäädännön toimeenpanon vaatimaa koulutusta ja riittävät siirtymäajat uuden osaamisen hankintaan

Elinkeinoelämän Oppilaitokset ry ELO

Malmin asematie 6, 00700 Helsinki · Puhelin (09) 3509 2943
elo@kiinko.fi · www.elory.fi ·

6.7.2017

esimerkiksi kelpoisuusehtojen osalta. Lain hengen mukaisesti myös koulutushenkilöstön uuden osaamisen hankinnassa on otettava huomioon aiemmin hankittu koulutus ja työkokemus. Kun tänä päivänä uraa vaihdetaan useamman kerran, ei kelpoisuus voi myöskään olla sidottu ainoastaan uran alkuvaiheessa hankittuun peruskoulutukseen, vaan on huomioitava myös muuta kautta hankittu alan osaaminen.

Opiskelusta perittävät maksut

Sen lisäksi, että yritysten panos on suuri osaamisen siirtämisessä opiskelijoille, panostavat työnantajat merkittävästi myös taloudellisesti henkilöstöönsä ja sitä kautta sekä työelämän että erikoisoppilaitosten kehittämiseen. Tätä panostusta ei tule lainsäädännön kautta rajoittaa tai poistaa esimerkiksi asettamalla tulevassa opiskelijamaksuja koskevassa asetuksessa liiallisia määreitä opiskelijamaksuille. Lainsäädännössä mainittu kohtuullinen opiskelijamaksu on riittävä määrittely ja sen suuruus on edelleen voitava määrittää joustavasti.

Työllisyys ja vaikuttavuusrahoitus

Erikoisoppilaitoksilla, sekä aikuisten lisä- ja täydennyskoulutuksella ylipäättään, on huomattava merkitys suomalaisten työllistyvyyteen, työvoiman saantiin ja työurien pidentämiseen. On tärkeää ja kannatettavaa, että työllisinä pysyminen ja sitä kautta työuran pidentyminen näkyvät myös vaikuttavuusrahoituksen kriteereissä.

Elinkeinoelämän Oppilaitokset ELO ry:n hallituksen puolesta

Matts-Anders Nyberg
puheenjohtaja

ELO ry:n oppilaitokset:

ABB Oy, Business School	Ammatinedistämislaitossäätiö AEL sr
AVA-instituutti	Avia College, ANS Finland
Finnair ilmailuopisto	Jollas Instituutti
Kiinteistöalan koulutussäätiön ammatillinen oppilaitos, KIINKO	
K-instituutti	Kone Oy:n teollisuusoppilaitos
Konecranes Instituutti	Meyer Turku Laivanrakennusoppilaitos
Mirka Akatemia	Nokia teollisuusoppilaitos Oyj
POHTO	Ruukki Teollisuusoppilaitos
Rakennusteollisuuden koulutuskeskus, RATEKO	
Sanoma Akatemia	Sisun teollisuusoppilaitos
Suomen Ympäristöopisto SYKLI	Toyota ammattioppilaitos
UPM Teollisuusoppilaitos	Valmet Automotive Oy:n teollisuus-oppilaitos
Wärtsilä Vaasan konepajakoulu	